

De zak van de HVC sluit zich.

Alle commotie over de scheiding van het afval is het gevolg van de keuze die Den Helder ooit heeft gemaakt om aan het bedrijf HVC mee te doen. Maar het moet ook maar eens duidelijk worden dat wij als Den Helder niet de opgelegde maatregelen behoeven te volgen en dat er ook een keus is.

Met diverse gemeenten, waterschappen en de provincie zijn wij aandeelhouder maar ook contractpartner van de HVC geworden. Sindsdien zijn we overgeleverd aan de eisen van de HVC.

Naast een risico dragend kapitaal van €26 miljoen (voor ca 6 % van de aandelen) hebben we ook vastgelegd dat wij een bepaalde hoeveelheid restafval zullen aanleveren. Het verdienmodel van de HVC is voor een belangrijk deel gebaseerd op het verbranden van restafval waarmee elektriciteit wordt opgewekt. Inmiddels is het landelijk beleid er op gebaseerd dat restafval door scheiding moet worden beperkt. De hoeveelheid restafval is in de loop van de jaren daarom teruggelopen. Formeel stelt het contract met de HVC dat als Den Helder te weinig restafval aanlevert er een boete moet worden betaald. Dat artikel wordt gelet op de landelijke regelgeving niet toegepast maar we nu wel met andere maatregelen geconfronteerd.

De bedrijfsvoering van de HVC heeft zich met veel moeite aangepast. U kunt zich nog wel herinneren dat enige jaren geleden er een verlies werd geleden van ca €19 miljoen per jaar. Dat had alles te maken met de transitie. Ook kwam toen aan het licht dat de directeur een boven Balkenende norm salaris ontving.

Naast het toeleggen op het gebruik van gescheiden afval wordt er veel restafval geïmporteerd uit het buitenland. Om dat voor de HVC zo goedkoop mogelijk te faciliteren wordt aan de deelnemende gemeenten opgelegd het afval zoveel mogelijk gescheiden aan te leveren. Het gebrek aan restafval om de ovens brandend te houden wordt geïmporteerd.

Op dit moment betaald de gemeente Den Helder ca €300.000 per jaar aan verbrandingsheffing. Dit is landelijk opgelegd als stimulans om het scheiden van afval te "stimuleren". (bestrafing van het inleveren van restafval). Het college heeft onder druk van HVC besloten dat wij in Den Helder allerlei acties ondernemen om de hoeveelheid restafval terug te brengen om zo minder verbrandingsheffing te betalen. De burgers van Den Helder worden opgezadeld met veel cliko problemen en het minder vaak ophalen van afval. Daarmee beperkt HVC de kosten en het verdienmodel wordt in stand gehouden met geïmporteerd restafval. Het scheiden van afval is uiteraard nog wel te begrijpen maar niet acceptabel is dat de maatregelen om te scheiden worden genomen zonder dat de voorwaarden zijn ingevuld. Geen cliko's voor het plastic etc en geen ondergrondse containers voor het restafval. Met name de aanleg van ondergrondse containers voor iedereen op acceptabele afstand gaat miljoenen euro's kosten die de gemeente zal moeten opbrengen niet HVC. Het is dus ook zeer twijfelachtig of deze er ooit komen.

Het scheiden van het afval na verzamelen is reeds lang mogelijk. Amsterdam doet dit al veel langer. Evenals in Den Helder zijn er in Amsterdam veel wijken waar geen plaats is voor het bewaren van gescheiden afval. Ook scheiding na ophalen zal kosten met zich meebrengen maar die zullen (gedeeltelijk) bij HVC liggen. Maar het zal het afvalleven van de burger aanzienlijk vereenvoudigen met een afvalbak die regelmatig geleegd moet worden.

Nu wordt de burger met in veel gevallen onmogelijke scheidingsopdrachten opgezadeld en het bedrag aan verbrandingsheffing zal niet substantieel verminderen. Gelijktijdig moet HVC zijn verdienmodel handhaven met de import van steeds meer restafval waarvan de verbrandingsgassen in onze lucht verdwijnen. **Hypocriet in de Nederlandse regelgeving is dat voor het verbranden van geïmporteerd restafval geen verbrandingsheffing hoeft te worden betaald.**

De gemeente Den Helder heeft niet de evaluatie van de twee pilot's afgewacht maar domweg ingevoerd wat de HVC ons oplegt zonder dat de gevolgen bij benadering zijn geïnventariseerd. Uiteraard moeten we ook nog de €26 miljoen risicokapitaal nog veilig stellen. **Het een positie waarin we aan alle kanten klem zijn gezet door vorige besturen van Den Helder.** De kosten liggen bij de burger en de beperking van verbrandingsheffing is marginaal en onzeker. Alternatieven zijn niet of onvoldoende bekeken. Het wordt tijd dat wij de positie ten aanzien van het verzamelen van afval grondig herzien en ons niet langer laten leiden door wat de HVC wil. Afval scheiden is goed maar in redelijkheid en met voor burgers haalbare en uitvoerbare regels. Afvalscheiding na ophalen is daarbij een goede optie.

Behoorlijk Bestuur zal ook hier het belang van de Helderse burger behartigen.

Michiel Wouters

11 februari 2017.